

SLOVENSKI NAROD.

Imaja vsak dan sveder, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za-oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor poslanca dr. Ivana Tavčarja v V. seji deželnega zbora kranjskega 17. marca t. l.

Visoki deželni zbor! Tudi jaz se hočem pri tej točki oglasiti z nekaterimi splošnimi opazkami. To je gotovo, če častiti gospod predgovornik ni zadovoljen z razmerami naših ljudskih šol, da imam jaz s svoje strani še veliko več povoda, izrehati svojo nezadovoljnost.

Ko je zadnjič častiti gospod poslanec eksceleuca baron Schwegel poročal o proračunih in računskih sklepih naših dobrodelnih zavodov, naslikal nam je, na kako slabih tleh stoji naše dobrodelstvo in kako daleč smo zastali za drugimi kronovinami vzlic ogromnim troškom, katere žrtvujemo za naše dobrodelne naprave. Ko pa je dalje dokazoval, da kažejo ti troški tendencijo, da bodo tudi v prihodnosti rasli vedno bolj in naraščali od leta do leta, pripoznati moram, da me je prešinil nekak strah, akoravno sem si bil v svesti, da je častiti gospod poslanec eksceleuca baron Schwegel pri nas rad nekak diabolus rotae, ki vidi na Slovenskem vse črno, dasi mi drugi trdimo, da je mej tem črnim mnogo belega vmes. Ta strah, kojega mi je pruzročil takrat prečastiti gospod poročevalec, voditelj nemške stranke, se mi danes z nova vzbuja v duši, danes, ko leži pred mano proračun normalno-šolskega zaklada za leto 1892. Menim, da utis, katerega napravljata ta proračun, ni tak, da bi nas zamogel naudajati s tako radostjo, kakor je hotel to zatrditi prečastiti gospod predgovornik. Meni se ta proračun vender ne vidi po vsem tako ugoden, kakor se nam je naslikal, ker se bojim, da se v njem nabaja nekoliko fikcij. Gospod poročevalec se je vestno trudil, da bi bil primanjkljaj znižal in v ta namen storil je, kolikor se je dalo. Ali dozdeva se mi pa vender le, da pri vsem tem ni popolnoma pravilno operiral, ker je povišal v proračunu neki dohodek na 20.000 gld., dasiravno je bil deželni odbor v dotičnem naslovu predlagal le 12.000 gld. To je namreč tisti dohodek od zapuščin, katerega se je tedaj več nadejati, če umre več bogatih ljudi. Slučajno jih je lani umrlo nekaj prav bogatih in ta slučaj utegne se morda še kdaj ponoviti. Bojim se pa, da v prihodnje morebiti vender ti bogati ljudje ne bodo hoteli umirati tako hitro, kakor bi bilo to želeli z ozirom na naš normalno šolski zaklad. (Veselo.) To je torej slučajni prirastek, na katerega bi jaz ne polagal tolike važnosti, kakor je to storil prečastiti gospod poročevalec.

Na drugi strani pa smo čuli, da je bilo ustanovljenih, oziroma razširjenih zopet več šol in vsled tega osnovanih 19 novih učiteljskih služb. Prepričan sem torej, da tudi troški normalno-šolskega zaklada kažejo tendencijo, da bodo rastli od leta do leta in — kar je najslabše — ne moremo se tolažiti s tem, da jih bomo kdaj mogli znižati. Ti troški bodo ostali stalni, kajti kar smo upeljali, ne bomo mogli zopet odstraniti in kaj takega tudi ne želimo. Če torej pomislite, kako ogromni so troški za dobrodelne zavode, za agrarne operacije, za ljudske šole in če pridenete vsemu temu še kako usodepolno katastrofo na dolenskih železnicah, pa imamo deželni bankerot, kakor si ga najhlepnejši advokat v svojo pisarno želeči more.

Vse to nas sili k temu, da skušamo presoditi in preiskati, kje so uzroki, da je normalno-šolski zaklad zagazil v te razmere.

Upal bi se pred vsem trditi, da so se gledé ustanovljenja in razširjenja šol zahteve nekoliko pretiravale in da bi se bilo na različnih mestih lahko nekoliko štedilo in počasneje postopalo. Že prečastiti gospod predgovornik je naglašal, da razmere niso zdrave, če so šolske zadeve popolnoma v rokah okrajnih glavarjev. Ne bodem tu govoril o administraciji sploh, dasiravno se lahko reče, da administracija sploh v ti kronovini ni povsem dobra in da bi bila posebno v šolskih razmerah lahko boljša. Saj vemo, kar se tiče okrajnih glavarjev, kako ti prihajajo v našo deželo. Za nekaj časa pridejo v Ljubljano kot praktikanti, potem provokujejo kak škandal in na to se pokličejo v ministerstvo. Čuditi se moram le, da grof Künigl še dandanes ni v ministerstvu. (Veselo na levi.) Ko je bil tak mlad človek nekaj časa v ministerstvu, pošljejo ga k nam kot okrajnega glavarja. Pride v deželo, ni več našega jezika, ne pozna razmer in je poln nemškega duha, potem pa deluje prav kakor kak paša v svojem vilajetu. Tak okrajni glavar se posebno rad tudi poprime šolstva, ker misli, da se bode s tem prikupil navzgor. Tak okrajni glavar zahteva, da se napravljajo šole v vsakem kotu in pomnožuje s tem število ljudskih šol na nepotreben način. Kar se pa mora posebno odločno grajati je to, da se nove učilnice z dovoljenjem okrajnih glavarjev in njihovih tehnikov zidajo tako luksurično, da troški niso v nikakoršnem soglasju z namenom šole in z razmerami, v katerih se nabajajo dotične občine. Koliko imamo šol, ki so stale 6000—7000 gld., ki bi se bile pa prav dobro in pripravno dale zidati za kakih 3000 gld.,

ali okrajni glavar videl je po nemških krajinah lepe učilnice in mislil, da morajo tudi pri nas biti take. Gradile so se in še sedaj se grade šole na veliko predrag način in iz tega izvirajo za naše kmetско ljudstvo prevelika bremena.

To se mi vidi potrebno naglašati, da bodo tisti faktorji, ki imajo odločevati v teh stvareh, skrbeli, da se v prihodnje odstrani in omeji to luksurično zidanje in da se nove šole grade za pametne in primerne troške, kakor jih ravno prenesti more naša revna dežela.

Na drugi strani pa tudi deželnemu vrhovnemu šolskemu oblastvu ne morem dati popolne hvale. Okrajni glavarji, ki skušajo graditi nove šole, store to, da se prikupijo navzgor in da dajo če le moge duška svojemu nemškemu mišljenju. Mislim, da je deželni šolski svet veliko grešil, ko je upeljal nemščino na 3 in 4 razrednih ljudskih šolah kot obligatni predmet. Gospoda moja, s tem se ni doseglo ničesar, to je bil prazen eksperiment in nemščina zaradi tega ni napredovala, ker se v ljudski šoli z nemščino sploh ničesar doseči ne da. Na ta sklep so se dali okrajni glavarji kakor muhe na sladkor. Povsod delujejo naši okrajni glavarji na to, da naj bi se dvorazrednice v tri in štirirazrednice razširile, in to ne toliko iz potrebe, temveč samo zategadelj, da bi postala nemščina obligaten predmet, in da bi se tam zunaj reklo, da naša dežela brez nemščine vender izhajati ne more. Zgodi se prej kot ne večkrat tudi, da se v omenjeni nadi deluje za razširjenje jednorazrednic v dvorazrednice, o kojih se upa, da se bodo pozneje zopet do obligatne nemščine razširiti dale. Tako se je pripetilo, da plačujemo germanizatorične tendence naših okrajnih glavarjev iz normalno-šolskega zaklada! Vsled postopanja šolskih oblastev pa je postal tudi novi šolski zakon za našo kronovino nekaka bolezen. Mesto da se je polagoma napredovalo, se je pa kar celi napredek naenkrat iztresel iz košare, tako, da smo se tega napredka morali preobjesti. In kakor kaže normalno-šolski zaklad, preobjedli smo se ga tudi. Naj bi vsi odločilni faktorji na tem polji vsaj v prihodnje previdneje postopali. To so splošne moje opazke! Ker pa govorim ravno o šolskih razmerah, moram se tudi pečati z neko drugo zadevo, katere mi ni prav jasna. Začuli so se glasovi iz finančnega odseka; ker pa ne stojim v tesni zvezi niti s častito nemško niti z veljavno našo stranko, nisem mogel prave in cele resnice zvedeti. Zvedel

LISTEK.

Tovarišici.

Črtica Maksima Belinskega. Poslovenil —n.

(Konec.)

— Saša! klikne vznemirjena; — ti me preziraš? Reci!... Kaj si me tako pogledala?... Sašečka!

— Ti si nervozna, odgovori prijateljica.

— Da, res je, Sašečka, res!

In zamakneno je zrla.

— Ah, Sašečka, kaj mi je storiti, konča potem tužno, in v solznih očeh se jej zazreali prošnja. Saša zakašlja in odgovori potem:

— Nič. Nikar več ne ljubi.

Te besede so Golubova užalile.

— Jaz se bom utopila, spregovori mračno in pogleda na ribnik.

— Glupost boš storila, reče tovarišica s posmehom.

— Dušica moja, Sašečka, jaz se bom utopila, ponovi Marta.

Tovarišica ni ničesar odgovorila.

V parku je bila tišina. Večerna zarija je posivela. Na levo, v temi se je grmovje razbarvalo. Na mestu, kjer je zašlo solnce, je bledela slaba

žolta rumen. Iz daljave se je čul slabo ponehujoči mestni hrup.

— Sašečka, prične Golubova: — zdi se mi

da ti še ne veš, kaj je taka žalost...

— Morebiti, odgovori ona.

— Ti si to izgovorila s takim glasom, pripomni Marta po kratkem molku: — kakor, ko bi ti bila kdaj še huje žalostna... Ah, Sašečka, ni strašnejega kakor zamorjeno srce!

— Lepe besede, Martica! šepne tovarišica.

In na novo je umolknila.

„Bi-li jej povedala vse?“ pomisli Saša, katero je razjedal spomin njene in tuje bolečine. Te muke niso nastale iz ničevih vzrokov vsebin. One se imeli drug značaj. Tam je bila notranja bol in ona je pripeljala seboj prave fiziške muke, skoro vedno neizogibne... Koliko solz, vzdihov neznanih, zamrlih, kjer si bodi v kamenitih grobovih, ledenih tundrah in koliko uničenih življenj!...

V tropih so se umikali pred njo znani obrazi s surovim pogledom, otrplih oči, blede, izmučeni vsi. Bilo jej je težko pri srci. To jo je bolelo, in utrujene prsi so se jej napolnile z ljuto tugo. On, njen ljubljeneec, je bil v tem tropu.

„Ne, ne bom povedala... Čemu?“...

Žalostno pogleda okrog sebe.

Drevesa so se ji zdela košati orjaki, zaviti v žalobne plašče.

Zdelo se ji je, da si podajo, ovirani po svoji nepremičnosti, z divjim obupom drug drugemu roke.

Na jedenkrat ustane in reče:

— No, z bogom, Marta...

— Ti že greš? krične žalostno: — Posediva še malo... Posediva! Povej mi kaj o sebi. No kaj je... Kaj mi delaš? Se li učiš za doktorico?... Ne?... Si-li na pedagoškem kurzu?... Nič ne delaš?... Se-li spominjaš, ti si bila prej delavna?... Ali ne?...

— Da... ne... Nič! Delala, ali ne, to... samo tako... Z Bogom, dušica!

— Počakaj, zavpije Marta, nežno prijemši jo za odelo: — Pojdi k meni... Za malo časa... Mati se bo razveselila... Pojdiva!

— Ah ja, ravno nimam časa! odgovori Saša, zavijaje se dobro v plašč.

— No, bom pa jaz tebe spremila do hiše...

— Draga moja, oprosti, ali jaz... jaz grem drugam... Z Bogom!

— Vse jedno, jaz te bom spremila, pravi Marta, vznemirjeno smeja se in drhteča od mraza:

— No, vsaj do vrat parkovih... Povej mi, kako se ti godi... Si-li v resnici srečna?...

— Zakaj ne? šepne Saša temno.

Tovarišica jo zavidno pogleda.

Spustila sta se po bregu navzdol in izgubile v tistem mraku drevoredovem.

sem pa vender toliko, da čutim potrebo, da se nam da izdatno pojasnilo.

Najprej naglašam, da me s ponosom napolnuje, če deželni odbor ne predlaga, da naj se za neobligatni pouk nemščine na večrazrednih ljudskih šolah zopet ustavi v proračun onih slabo znanih 600 gld.

Hvalo izrekam tudi častiti nemški stranki, ki ni hotela, da se to zgodi. Če bode nemška stranka zahtevala — recimo 600 gld. za ustanove za rojene Kočevce ali za kaj takega, bodem glasoval za nje; za onih 600 gld. pa nikdar ne, ker bi bil to le sramotilen tribut, kojega bi si narodna stranka sama nikdar ne naložila. Pripoveduje se torej, da so se vršile v finančnem odseku razprave, iz katerih se da sklepati, da so šolske oblasti tudi v preteklem letu podpirale tisti neobligatni pouk v nemškem jeziku od svoje strani, dasi ni bilo dovoljenega kredita! Ne vem, ali sem v stvari dobro informovan ali ne. Povedalo se mi je, da je častiti gospod poslanec Luckmann letos v finančnem odseku hotel staviti predlog, da se ustavi v proračun onih 600 gld., da se je pa potem skesal in rekel: „Es ist ja doch nur eine Bagatelle.“ Povedalo se mi je dalje, da ga je častiti gospod vladni zastopnik tolažil s tem, da ni treba ravno teh 600 gld., temveč da se dá skrivoma porabiti tudi kak drugi naslov. (Hribar: Čujte!) Če je namemba vlade taka, moram proti nji z vso odločnostjo protestirati. Deželnozbornski sklep je tu in če ga hoče vlada sedaj odstraniti s tem, da skuša svoje namere doseči po ovinkih, je to tako dejanje, ki ga more diktovati le zaničevanje proti sklepom deželnega zbora. Tako postopanje bi bilo nepravilno in jaz pričakujem, da se mi v tem oziru dá pojasnilo.

Tudi jaz sem mnenja, da je nam pri tej priliki, ko razpravljamo o proračunu normalnošolskega zaklada, dovoljeno govoriti o razmerah ljudskih šol in grajati, kar zasluži grajo, in hvaliti, kar je hvale vredno. Že prečastiti gospod predgovornik je izustil obilo graje. Ta gospod pa je bolj mehak in gladek (Veslost na levi), zategadelj ni hotel povedati podrobnosti. Jaz se pa ne čutim tako salonskega in bom torej govoril tudi o podrobnostih. Trdim, da bi naše šolske razmere morale biti boljše in da niso take, kakor bi morale biti. To sklepam v prvi vrsti iz tega, kako postopajo deželno vrhovno šolsko oblastvo in okrajni šolski sveti pri oddaji ljudsko-učiteljskih služb.

Dovolite mi, častiti gospodje, da tu navedem jeden sam slučaj! Ta slučaj je pa za mizerijo in za klaverno naše šolske razmere prekarakterističen in v istini sramotilno bi bilo, ako bi se tu v visoki zbornici ne pečal ž njim.

Razpisalo se je nadučiteljsko mesto v Radovljici, torej v mestu, katero ni preveč nemško. Znano je, kako mnogoštevilno so se učitelji za to službo oglašali. V Radovljici nameščen je okrajni glavar, katerega kot zasebnika sicer spoštujem, in ta gospod okrajni glavar zaljubil se je v nekega učitelja iz tujega okraja ter ga je hotel po vsej sili napraviti za nadučitelja v Radovljici. Zaljubil se je bil vanj, ne vem zakaj, pripoveduje se pa, da je gospod okrajni glavar motiviral to svojo ljubezen s tem, da je rekel: „Ich werde doch Einen haben, der meine Kinder deutsch lehren wird.“ Torej zategadelj, da bi okrajni glavar imel domačega učitelja po svoji volji, zaradi tega naj ima slovenska Radovljica nemškega učitelja po milosti okrajnega glavarja. Predno pa je prišlo do nameščenja, pokazale so se jako čudne zapreke. Dotični učitelj — imena ne vem, sicer je pa stvar znana — zagazil je ravno takrat v precej okorno disciplinarno zadevo, katera je njegovo kandidato potisnila nekoliko k tlom. Ali to pa ni motilo okrajnega glavarja Radovljiskega. Lastnoosebno prišel je v Ljubljano, hodil okrog članov deželnega vrhovnega šolskega oblastva in prosjačil za svojega ljubljenca. To vse še ni zadostovalo. Tudi njegov oče, ki je visok uradnik na Dunaji, pisaril je pisma in prosjačil za sina, oziroma za sinovega kandidata.

Jaz naglašam vse to le radi tega, ker se mi vidi nepravilno, če se vladni organi na tak način spuščajo v agitacijo za kaknega učitelja in če tako agitujejo državni funkcionarji, samo da bi uplivali na glasovanje pri deželnem vrhovnem šolskem oblastvu. Ta postopanje je nečuvno in jaz mislim, da imajo vladni funkcionarji dosti drugega opravka in tudi c. kr. finančni prokurator Dunajski ga ima, tako da mu ni treba peté brusiti po neplodnih agitacijah.

Pa vrnimo se k nadučiteljski službi v Radovljici. Proti dotičnemu učitelju-kompetentu je bila uložena huda ovadba. Imam jo tu pred saboj — kako sem jo dobil, to je moja stvar. Ta ovadba obseza deset točk in skoro vse te točke so take, da bi morale, in če bi imeli odločevati sami Nemci, uplivali na to, da se taka osebe kolikor mogoče odstrani od šolskega pouka.

V prvi točki se navaja, da dotični učitelj tepe otroke, da so vsi črni. Navaja se dalje, da jih zapira dolgo v noč in to tudi v zimskem času, dalje, da je šel oče ob polnoči po otroka ter ga našel v snegu; da zmerja in psuje otroke z besedami: bik, norec, lump — ali si ti tisti, ki ta prokleti sok je? (Poslanec Hribar: „Jako pedagogično“) Pa to bi bile še malenkosti, mogoče tudi da je ta ali

ona stvar nekoliko drugačna, gotovo pa je, in to vidi vsak razsoden človek, da si šolski otroci kaj takega niso mogli sami izmisliti, če bi jim učitelj do tega ne bil dal povoda. Najhujši pa je slučaj z deklico Marijo Urbanček. Prišla je v to šolo in si prislužila, ne vem s čim, nezadovoljnost učiteljevo. Da bi jo kaznoval — dopuščeno naj mi je, da povem vso stvar ker je res markantna — poslal jo je v pozni jeseni, ko je bilo že mrzlo, v bližnji potok, da je vzela in zbrala, kakor nekdanj David, 5 kamenčkov iz tistega potoka ter jih prinesla v šolo. Prinesla jih je in učitelj položil ji je jednega vrh glave, potem ji je stisnil v vsako roko zopet jeden kamenček, tako, da sta mu ostala za lastno porabo še dva kamenčka. Deklica pa je morala stati z dvignjenima rokama mirno, da ji kamenček ne bi pal z glave. Ostala dva kamenčka pa je zavlil gosp. učitelj v rutico ter začel klestiti ž njo deklico po glavi, ki si pomagati ni mogla, ker bi ji bil sicer padel kamenček z glave, ali bi ju pa bila morala spustiti z ročice! (Poslanec Hribar: Barbastvo!) Nasledek je bil, da je bila deklica 14 dni gluha. Take obtožbe so bile torej podane proti dotičnemu učitelju in vzlic temu bi ga bilo deželno vrhovno šolsko oblastvo vender imenovalo nadučiteljem v Radovljici, da se niso potegnili za pravico odločni moške, ter zahtevali, da naj se zadeva vender malo preišče, prej kot se odda služba. (Klici na levi: škandal.) Pa kaj se je godilo potem v okrajnem šolskem svetu! Tudi to je markantno. Ko so na-jedenkrat prijatelji okrajnega glavarja Radovljiskega pri deželnem šolskem svetu in pri c. kr. deželni vladi videli, da je zadeva preokorna, rekli so, naj se začne disciplinarna preiskava. Oddali so to stvar okrajnemu šolskemu svetu v Kranji, to je, v roke okrajnega glavarja v Kranji, da se dožene disciplinarna preiskava.

Sedaj pa poslušajmo, kaj je storil okrajni šolski svet v Kranji, in oziroma okrajni glavar v Kranji, ki je v ti aferi sploh tičal z Radovljiskim pod jedno odejo? Videl je Kranjski okr. glavar, da se ne bo dalo dolgo čakati in da bi morda kandidat izgubil ves up do dotične nadučiteljske službe, če bi se proti njemu vršila dolga disciplinarna preiskava. Kaj je torej storil okrajni šolski svet? Upeljal je najsumarneje postopanje! To postopanje je res klasično in kaj takega še nismo doživeli. Gospodje so namreč v soglasju z okrajnim glavarjem takole moledovali: „Tukaj je obdolžitev, dobro! ali služba nadučiteljska v Radovljici se mora oddati in če mi tukaj preiskujemo ono stvar, bo deželnošolsko oblastvo postalo nestrpu. Mi torej ne moremo čakati, mi moramo šoli dati nadučitelja in to prej kot mogoče!“ In zatorej so ti premodri moške sklenili: „Mi ne bomo ničesar preiskavali, preiskave ni treba! Tukaj je disciplinarna objava, naj se vzame v vednost! Da pa kandidat iz te afere tudi ne bo prišel brez vsake rane, dajmo mu ukor brez preiskave.“ (Veslost na levi). In tako se je zgodilo. Mogoče, da se je dotičnemu učitelju storila krivica, mogoče tudi da ne, ali preiskavalo se ni ničesar. Pri okrajnem šolskem svetu se je torej z večino glasov sklenilo, da se da učitelju ukor, ker se je mislilo, če dobi samo ukor, to ni nikaka zapreka, da ne bi deželno vrhovno šolsko oblastvo tega človeka potem moglo imenovati nadučiteljem v Radovljici.

Vsa ta stvar seveda bila pa je preveč prozorna in seveda jo je deželni šolski svet korigoval, za kar mu moram izrekati hvalo. Ko je okrajni šolski svet poslal akte, zdela se je stvar tudi deželnemu šolskemu svetu prehuda in vrnil jo je okrajnemu šolskemu svetu, rekoč, naj se zadeva preišče in naj se dožene disciplinarna preiskava. To je bil popolnoma pravi sklep, kajti ako se očita kakemu učitelju kaj takega, treba je na vsak način, da se vrši proti njemu preiskava in da se kaznuje, če je kriv.

To je torej slučaj, in jaz mislim, da je dovolj markanten, ker pojasnuje naše razmere in dokazuje, da so naše šolske razmere v istini žalostne. Taka nepostavna protekcija, kakor se je pokazala tu, moramo vsi odločno grajati in tudi deželni šolski svet zasluži nekoliko graje. Postava pravi, če je služba razpisana, naj se odda takoj. Dotična služba je važna, če bi taka ne bila, bi se ne razpisala. Taka služba naj se torej kolikor mogoče hitro odda! To zahteva interes šole in to zahteva tudi zakon. Če ima mej dotičnimi kompetenti kdo disciplinarno preiskavo nad sabo, ne more priti v poštev. Tako je pri drugih službah in tako je imelo tudi tukaj biti; ljubljene okrajnega glavarja Radovljiskega ni smel priti v poštev! Deželni šolski svet pa je grešil s tem, da dopušča, da mora še danes šola v Radovljici čakati svojega nadučitelja. Morda si misli, da bode vender-le še mogoče, da pride ljubljene okrajnega glavarja na to mesto. In zaradi tega morajo drugi boljše kvalifikovani učitelji čakati na službo in na milost dotične disciplinarne komisije. (Odobranje na levi.)

Tako postopanje je nepostavno in jaz mislim, da nam ravno debata pri proračunu normalnošolskega zaklada nalaga dolžnost, da se take reči spravijo v javnost in da se ne bo mislilo, da smo v naši deželi vladani po okrajnih glavarjih in ne po deželnem predsedniku.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 21. marca.

Češki deželni zbor.

Poslanca dr. Trojan in dr. Grégr predložila sta češkemu deželnemu zboru popolno izdelan načrt za šolski zakon, kateri bi določal, da na ljudskih šolah na Češkem drugega deželnega jezika sploh ni smeti učiti, tudi neobligatno ne. Čim pa je v kakšni občini 40 otrok druge narodnosti, katerih starši živé ondu vsaj 2 leti, ustanoviti jo za te otroke provizorno ljudsko šolo s tistim učnim jezikom, katerega otroci znajo, in to na deželne stroške.

Gorenjeavstrijski deželni zbor

ima svojo šolsko afero, katero so prouzročili po svoji nestrpnosti sloveči gorenjeavstrijski klerikalci, ki bi radi dobili popolno in stalno večino v deželnem šolskem svetu. Že zadnjič smo javili, da je takšen predlog stavil škof Doppelbauer sam. Zanimivo je, kako dotični zato reformo uneti gospodje svoj predlog utemeljujejo. Dr. Ebenhoch, ki je bil od svoje stranke pooblaščen to storiti, rekel je, da želi stranka njegova zagotoviti prevlado dež. odboru zato, ker je dež. odbor plačnik. Prav dobro omeni nato neki Dunajski list: Zakaj pa hočejo potem ti gospodje razširiti vpliv cerkve, ki tudi nič ne stori za šolsko vzdrževanje. Ja Bauer, das ist was anderes.

Ogerski državni zbor.

Opozicijski poslanci začeli so že rogoviliti, akopram to, kar se je godilo v zadnji seji še ni imenovati — po madjarskih nazorih — ostre debate. Vled nekega govora čutil je predsednik baron Banffy potrebo izjaviti se na način, ki je bil naravnost naperjen proti prejšnjega predsednika Pechyja vodstvu debat. Ta izjava vzbudila je vihar. Govornik ustajal je za govornikom in vsi so pobijali predsednika in to tako, kakor se pobija človek, s katerim se hoče kdo prepirati. Brez dvojbe pojavila se bodo še druga nasprotstva proti vladi in potem — gorje! ministertvu.

Vnanje države.

Milanova deklaracija.

Srbske skupščine seja, v kateri je prišla v razpravo deklaracija Milanova, bila je jako burna. Govornikov pro in contra je bilo mnogo. Posl. Ružič je ponavljal znani „mot“, da je namreč Milan v znak svojega sovraštva do Srbov nekoč rekel: jaz sem raje član Pariškega jockey kluba nego kralj srbski. — Pop A sen Prokopijević je očital regentstvu, da je slepo orodje Milana, ki še sedaj vlada, če prav ne po imenu. — Sima Kostić je naglašal, da mora mej Milanom in regentstvom nekaj biti, kar je to skupščini prikriva. To je nezakonito. Novi zakon spreminja ustava in v to je kompetentna samo velika skupščina. — Milan Gjurčić je rekel, da Milana ni moči siliti, naj ljubi svojega sina. — Tudi liberalci so se debate udeležili. Pri glasovanju po imenih se je izrekla majhna večina za zakonski načrt. V prihodnji seji se bode začela specijalna razprava.

Ruska oboroževanja.

Nemški listi poročajo zopet razne podrobnosti o ruskih vojaških pripravah. Glasom teh — ne preveč verodostojnih poročil — namerja Rusija nastaniti vojaške sile, zbrane ob avstrijski in nemški meji, stalno v teh krajih ter zida v to svrhu velike vojašnice zlasti v bližini Varšave. Meseca julija se bode Varšavska garnizija kaj izdatno pomnožila, in sicer za nekatere divizije, ki so bile doslej nastanjene v Kazanu. Ta premestitev je bila že pred dvema letoma napovedana in je torej ni tolmačiti tako, kakor jo tolmačijo vznemirjevalci nemški in madjarski, kateri bi radi na vsak način razburjali javno mnenje, zajedne pa v motni vodi ribarski.

Italijanski državni proračun.

Debata o proračunu traja še vedno. Poslanec Fortis kritikoval je finančno politiko zelo ostro-rekši, da vlada svoje obljube, urediti državno gospodarstvo brez nalaganja novih davkov, ni izpolnila, da se je izneverila svojemu programu in da dela na gospodarski propad naroda. — Ministerski predsednik Rudini odgovarjal je obsirno, trdeč, da finančne razmere niso tako slabe, kakor pravi opozicija in skuša dokazati, da bode prihodnji deficit, manjši nego sodijo prestrogo kritiki. — Nekateri poslanci so zahtevali, da bôdî glasovanje tajno, čemur je zbornica pritrdila, a vzlic temu, glasovala je velika večina za proračun.

Domače stvari.

— (Deželni zbor kranjski) ima svojo VII. sejo jutri zjutraj ob 10. uri. Na dnevnem redu so razne peticije in prošnje, računski sklep muzejskega zaklada, poročilo finančnega odseka o predlogu g. Pfeiferja, da se dovoli 10.000 gld. za brezobrestna posojila vinogradnikom, ki na novo zasajajo svoje vinograde itd.

— (Shod „Slovenskega društva“) ki se je imel vršiti včeraj popoldne ob 1/3 uri v čitalniški dvorani preložil se je po sklepu navzočih članov in to zaradi bolezni gosp. dr. Stora in

gosp. dr. Tavčarja, ki sta imela poročati. Ker je bilo zaradi pogreba g. Hafnerja mnogo članov zadržanih, preloži se je tudi predavanje gospoda podžupana Petričiča na dnevni red prihodnjega shoda, ki bode po izrečni želji mej tednom zvečer in se bode pravočasno naznanil društvenikom.

— (Iz Ljubljanskih narodnih krogov) se nam piše: Vaš članek „Važna zadeva“ v zadnji številki „Slov. Naroda“ odobravamo prav zelo in želimo le, da bi nasvet, ki se v njem izraža, našel primeren odmev pri našem vrlem „Dramatičnem društvu“ in tudi pri prijateljih slovenske dramatike sploh, zlasti pa na deželi! — Pri tej priliki bodi tudi povedano, da občinstvo v Ljubljani s skrajno nezadovoljnostjo pričakuje grajenje — — — „Narodnega doma“. Morebiti bi ne bilo napačno, ko bi tudi to društvo pričelo ustanavljati podružnice po deželi. Sicer pač ni upanja, da bi se sploh še to stoletje pričela graditi tako potrebna hiša. Quousque tandem? Sploh bi bilo želeli, da se gospodje okolu „Narodnega doma“ nekoliko vzdramijo. Če bi mi kdo ugovarjal, da dežela vendar ne more toliko prispevati, bi mu pač rekel, da s tem, če se pri nas gradi naš toliko zaželeni „dom“, tudi dežela pridobi in sploh narodna zavest. „Videant consules!“ — Več prijateljev dramatike slovenske in napredka.

— (Slovensko gledališče.) Včeraj in predvčeranjim bilo je gledališče prav dobro obiskano. V soboto bila je benefica opernega tenorja in režiserja g. Bučarja. Beneficijanta pozdravilo je občinstvo pri nastopu prav simpatično in ga odlikovalo v vsej predstavi z zasluženim aplavzom. Poleg odlomkov iz „Trubadurja“, ki so se peli prvič nedavno, pel je še g. Bučar s prav lepim efektom veliko arijo Manrica iz tretjega dejanja. Posebno dobro ugajal mu je adagio, s katerim pa bi bil dosegel večji efekt, da je dodal primerno kadenco. Gg. Daneševa in Gerbičeva rešili sta svoji ulogi prav vro, kakor prvič. Pred tem pel se je odlomek iz francoske opere „Puščavnikov zvonček“ v katerem sta se odlikovala g. beneficijant in g. Daneševa. Ker bomo o zadnjih dveh opernih predstavah spregovorili obširneje v jedni prihodnjih števil, dostavimo danes samo še toliko, da je dobil beneficijant krasna dva venca z narodnimi trakovi in lovorjevo liro z rožnatim trakom, dokaz, kako ve ceniti občinstvo njegovo požrtvovalnost. — Včeraj predstavljala se je prvič Rosenova vesele igra „Diletantje“. Igra sicer ne spada baš mej najboljša dela plodovitega pisatelja in je skoro bolj gluma, ki nima nobene literarne vrednosti, a dosegla je svoj namen, kratkočasiti občinstvo nekaj ur, ker se je igrala precej gladko, akopram ne moremo zamolčati, da je kak igralec prav opasno laboriral na memoriji. Jako originalen tip predstavljaj je g. Borštnik, ki je vzbujal mnogo smeha. G. Borštnikova igrala je prav dobro, vendar bi bili želeli, da bi bila obrnila malo več pozornosti na svojo masko, ker vlasulja bila je očevidno veliko premajhna. Gg. Danilova, Nigrinova, Slavčeva in Polakova rešile so prav povoljno svoje vloge. Posebno zadnja kaže lepo nadarjenost za oder in obeta postati prav dobra igralna moč. Gg. Verovšek, Danilo, Lovšin in Perdan zadovoljili so nas, posobno prvi v nalogi doktorja. Pri drugem pokazal se je že večkrat omenjeni nedostatek. Manje vloge bile so še dosti dobre, ensemble precej živahen izvzemši nekatere prizore. Civilna godba g. Biča svirala je prav povoljno. — i.

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) je podaril lepo zbirko knjig g. dr. Fran Poček v Novem Mestu. — Pivška podružnica je poslala 63 gld. in sicer 58 gld. čistega dohodka predpustne veselice in dar g. Ivana Spilarja, nadžupana v St. Petru, v znesku 5 gld., s prošnjo, naj se ta svota sprejme na račun pokroviteljine. — Mlad, vrl Čeh je nabral v znani Ljubljanski gostilni 28 gld. 32 kr., iz Tolmina smo dobili 3 gld. 60 kr., iz Gornjega grada dobiček pri igri — 2 gld., iz Kopra po č. g. kuratu Blažu Glavini dar Mohorjanov — 1 gld. 40 kr. in 1 gld. kot izgubljeno stavo g. Josipa Rebeke, tukajšnjega ključavničarskega mojstra. — Vesela zavest, da ohrani veri in narodu naša družba mnogo slovenske dece vsled požrtvovalnosti vrlih domorodcev in da se sploh trudi blagodejno uplivati na vzgojo mladega naraščaja, naj bode darežljivim dobrotnikom najlepše plačilo.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Za „Narodni dom“ v Ljubljani) nabralo je v soboto v veseli družbi v čitalniški re-

stavraciji pevsko društvo „Ljubljana“, praznuječ sv. Jožefa, vsoto 8 gld. 72 kr., katero je vsprejelo uredništvo našega lista ter odvedlo blagajniku društva za zgradbo „Narodnega doma“. Pri tej priliki sklenili so tudi navzoči člani posluževati se pri vsaki priliki samo „narodnega papirja“ krajaarske družbe. Naj bi našli mnogo posnemovalcev.

— (Potrjena volitev.) Trgovinski minister potrdil je izvolitev g. Ivana Perdana predsednikom in g. Antona Kleina podpredsednikom trgovinske in obrtne zbornice v Ljubljani.

— (Petdesetletnico) svojega pastirovanja praznoval je na sv. Jožefa dan frančiškan o. Evstahij Ozimek, bivši mnogoletni provincijal. Frančiškanska cerkev je bila pri tej priložnosti lepo okičena, pri slovesni sv. maši je pel frančiškanski kor s spremljevanjem oddelka vojaške godbe. Slavnostni govor govoril je kanonik g. Flies, a prisostvovali so redki tej slavnosti tudi vladni svetnik g. Mahkot, župan g. Grasselli, drž. posl. g. Kušar in mnogi farani.

— (Umrli je) danes zjutraj nagle smrti znani posestnik Andrej Druškovič na Dunajski cesti v 66. letu svoje starosti. To je hud udarec za domoljubno rodbino, ki je še le pred kratkim izgubila mater. N. v m. p.

— (Kranjska hranilnica) ima 24. t. m. svoj občni zbor. Bilanca kaže baje 200.000 gld. čistega dobička. Kakor se čuje, predlagali bodo nekaterniki, naj dovoli hranilnica večjo vsoto, govori se o 60.000 gld., v svrhu, da se zida novo poštno poslopje blizu tam, kjer je sedaj pošta, nikakor pa ne na cesarja Jožefa trgu.

— (Slovensko ferijalno društvo) osnuje se v bodočih počitnicah meseca avgusta t. l. v Ljubljani. Imenovalo se bode „Sava“. Pravila so se predložila prvič že leta 1890 visoki c. kr. vladi kranjski, a ker jih je ta takrat radi nekega nedostatka vrnila, se je stvar vsled raznih zaprek zavlekla do današnjega dne. Ker pa čuti slovensko dijaštvo čimdalje živejšo potrebo po zvezi, ki naj bi duševno in zabavno družila velikošolce i v počitnicah, pričelo se je prav resno delovati na to, da se uresniči ta misel. Izvolil se je osnovalni odbor petih članov: predsednik g. Fran Regaly, člani gg. J. Vencajz, V. Maurer, B. Vodusek in V. Raunihar, ta je pregledal pravila ter jih novič predložil pred par tedni visoki c. kr. vladi kranjski. Brž ko se pravila potrdijo, prične se nadalnje delovanje. Društvo ima tudi namen prirejati veselice in poljudno-poučna predavanja ob narodni periferiji ter tako buditi narodno zavest.

— (Nagajiv berač.) Na sv. Jožefa dan popoldne prijel je žandar v Spodnji Šiški neznanega gluhega in nemega berača in ga odpeljal k sodišču. Pri bolniški cerkvi rešil se je berač verižice, s katero je bil uklenjen, ter se začel ob polu 7. uri zvečer vpričo mnogih ljudij — slačiti. Hlače slekel je že do kolen. Nenavadni prizor privabil je na stotine ljudij, ki so strme gledali to početje. Žandar sam ni zmogel berača, še le ko je prihitel mestni redar na pomoč, bilo je mogoče odgnati gluhonemega prosjaka v zapor.

— (Začetek spomladi.) Danes zjutraj ob 4. uri začelo je kulminovati solnce na polutniku in svoje žarke bolj navpično pošiljati na severno polutko naše zemlje, ali kakor navadno pravimo: „začela je spomlad“. Tako kaže koledar, ali v resnici pa je bilo zjutraj vse zmrznjeno in še le čez dan razvija solnce toliko moči, da topi nadležni sneg, katerega bi se vsi tako rado iznebili. Solnce imelo bode še dosti posla, da odpravi to dedščino zime.

— (Družba sv. Mohorja.) Iz Celovca se nam piše: V dveh poslednjih številkah Vašega cenjenega lista ste poročali in ugibali, koliko udov bode štela družba sv. Mohora v tekočem letu, a niste prvič še manj pa drugič zadeli pravega števila vseh udov, ker več poverjenikov še ni uposlalo svojih upisovalnih pol, vendar je upati, da bode v primeri proti lani zopet za kakih 5 do 6 tisoč poskočilo in utegne šteti družba letos okolu 57 do 58 tisoč udov. V prihodnje bi želeli, da počakate raje oficijelnega naznanila, predno poročate dvakrat napačno. — Temu imamo dostaviti le to, da nam je dotični dve notici poslal odličen narodnjak iz Celovca a tudi še tretjo, v kateri popravlja svoji prvi dve zmoti in pravi, da bode štavilo Mohorjanov letos okolu 56.000. Nas torej ne zadeva nobena krivda če se nam je napačno poročalo.

— (Odlikovanje.) Gosp. Ambrož Poniž, nadučitelj in šolski vodja v Rifenbergu, dobil je od Nj. V. cesarja srebrni križ s krono za zasluge na učiteljskem polju.

— (Na smrt obsojen) je bil pred porotniki v Celji 28letni posestnik Anton Horvatič, ki je umoril svojo ženo. Roditelja njegova, ki sta bila tožena zaradi sokrivde, bila sta oproščena.

— (Imenovanje.) Poštni tajnik g. Pavel Garimberti imenovan je poštним svetnikom pri poštne in brzojavnem vodstvu v Trstu.

— (Etnografska karta srpskih zemalja.) Pod tem naslovom dala je srbska velikošolska omladina v Belemgradu izdelati pri kartografu R. Andreeju v Lipskem karto v merilu 1:1.600.000 in jej pridejala tolmač na 59 straneh osmerke. Ta karta ne pozna Hrvatov, ampak zaznamuje vse hrvatske zemlje kot srbske, vrhu tega je na njej srbska vsa Macedonija in zahodna Bolgarska. Glavno mesto Bolgarske, Sredec, z okolico je čisto srbsko, še le vzhodno od njega začenjajo se Srbi mešati z Bolgari, ki še le na vzhodni strani Iskra nepomešano stanujejo. Na karti je vse polno napak, na primer Radovljica se identifikuje s „Krainburgom“, Vipava je prekrščena v „Isouzo“, Savina v „Sano“ in njen tok je tako potegnjen, kakor bi se še le pri Brežicah izlivala v Savo. Tudi po Dalmaciji so narisane slične zemljepisne spake in ravno tako ima pridejani tolmač vse polno zgodovinskih neresničastij in smelih trditev. Škoda, da srbska omladina ne porablja boljše svojih sil!

— (Volitve v Zagrebu.) Na telegrafično čestitko, katera se je poslala pretekli četrtek iz „jour-fixa“ pri Slonu v Zagreb ob priliki zmage neodvisne stranke, došel je v petek popoldne nastopni telegrafični odgovor. „U ime gradjanskoga odbora hvala Vami Vašim prijateljem na čestitki, prigodom pobjede gradjana neodvisnih. Znali smo, da čete čuvstovati s nami. U naših sastancih sjetili se često Vas, pa i sada kličemo: Živila braća Slovenci. Danas pobiedismo u izborničtvu veleporznika.“ — Neodvisna stranka meščanska je torej zmagala v dveh razredih s svojimi kandidati, samo v drugem razredu zmagali so vladni kandidati.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 19. marca. Papež odgovoril je v laskavem pismu Strossmayerju, ki mu je doposlal zadnji svoj pastirski list.

Dunaj 19. marca. Cesar podelil deželnega sodišča svetniku Sajizu v Ljubljani povodom njegovega upokojenja naslov in čin nadsodniškega svetnika.

Dunaj 19. marca. Neki topničar ustrelil se je z Werndlovo puško v prsi. Krogla prebila je še glavo poleg stoječega vojaka in ranila tretjega v roko. Samomorilec in drugi vojak sta mrtva, tretji pa je opasno ranjen.

Berolin 19. marca. Vest „Kreuzzeitung“, da se je tudi Caprivi odpovedal, oporekajo drugi listi. „Nationalzeitung“ pravi, da se Caprivi ni odpovedal, nego da se je samo hotel potegniti za ministra bogočastja, kar nikakor ne zahteva, da bi odstopil. „Kreuzzeitung“ javlja, da je cesar postal Lucanus k Zedlitzu, da ga pregovori, naj prekliče svojo odpoved.

Budimpešta 21. marca. Rumunski kralj podelil je ministerskemu predsedniku Szaparyu veliki križ zvezdnega reda.

Berolin 21. marca. Caprivi vrnil se je včeraj zvečer iz Hubertusstocka in imel danes zjutraj konferenco z državnim tajnikom Böttcherjem.

Bruselj 21. marca. Ob priliki majevih praznovanj namerava vlada sklicati pod orožje dva razreda za garnizijo Bruseljskega okraja.

Razne vesti.

* (Schneider,) katerega so obesili 17. t. m. zjutraj, začul je svojo obsodbo mirno. V celici obiskal ga je brat in se poslovil od njega. Žena odbila je dvakrat željo njegovo, da bi se sešla še jedenkrat, konečno pa vendar dovolila. Očital ji je Schneider, da je ona kriva njegovega žalostnega konca in bil je buren prizor mej njima, da ju je moral pomiriti navzoči uradnik. Schneider spovedal se je potem in izrekel željo, da bi pred usmrčenjem še bil pri maši v kapelici. Želel je jesti in naročil pečenke, vina in smodk, istotako zvečer, zjutraj pa belo kavo. Ko se je bližal vešalom, bil je bled in tužen. V štirih minutah, ko mu je krvnik

položil zanjko okolu vratu, bil je mrtev. Duhovnik molil je očenaš in imel kratek govor. Zvečer zagreblj so truplo na pokopališči.

* (Bogata zapuščina.) Nedavno umrli francoski industrijalec zapustil je svoje premoženje pet milijonov frankov državi, svoje bogate umetniške zbirke pa muzeju v Louvru. Sorodniki hočejo se baje pritožiti proti tej oporoki.

* (Devet otrok umorila) je v Potle-vequeu na Francoskem neka gospa Bissey. Obstala je, da je otroke po porodu umorila na grozovit način. Odžgala jim je najprej noge, potem jih pa zadušila v svojem predpasnem krilu.

* (Grozen prizor v zverinjaku.) V Wombwellsovem zverinjaku v Hedvesfordu na Angleskem dogodil se je te dni grozen prizor. V kletki, v kateri so bili trije medvedje in velika hijena, spodrsnilo se je krotitelju Montarnu, da je padel. Divje zveri napadle so ga v tem trenutku in ga ogrizle tako hudo, da je umrl nekoliko ur pozneje. Boj z divjimi zverinami trajal je četrte ure.

* (Nezgoda.) Na Simplonski soteski ponesečila je te dni iz Coma došla pošta vsled snežnega pluga. Šest potnikov in sprevodnik prevrnili so se v prepad in so bili štirje potovalci težko poškodovani.

* (Nesreča na morji.) Parobrod „Achille“ zadel je blizu Dünkirchna z neko drugo ladijo in se je potopil. Devet oseb utonilo je pri tej nezgodi.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četrte leta 1 gld. 15 kr.

Tuji:

20. marca.

Pri **Maličih**: Oresnik, Hochmuth, Manfischer, Musch z Dunaja. — Schlesinger z Roke. — Hafftermayer iz Pariza. — Kraigher iz Bistrice.

Pri **Stonu**: Bauer, Schönman, Kleer, Wedan, Henke, Mandl z Dunaja. — Saidatsch, Bert, Kante iz Trsta. — Prevender iz Zagreba. — Jantli iz Prage. — Fischer iz Vrhnike. — Morpurgo iz Gorice.

Pri **južnem kolodvoru**: Mises z Dunaja. — Szluga iz Lvoja.

Tržne cene v Ljubljani

dne 18. marca t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	9	Špeh povejen, kgr.	64
Rež,	680	Surovo maslo,	72
Ječmen,	439	Jajce, jedno,	2
Oves,	3	Mleko, liter,	8
Ajda,	646	Goveje meso, kgr.	62
Proso,	515	Telečje	60
Koruz,	510	Svinjsko	60
Krompir,	267	Koštranovo	42
Leča,	12	Pišanec,	85
Grah,	10	Golob	22
Fižol,	9	Seno, 100 kito,	196
Maalo,	86	Slama,	240
Mast,	66	Drva, trda, 4 metr.	7
Špeh frišen	54	„ mehka, 4	5

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
18. marca	7. zjutraj	742.4 mm.	-1.4° C	sl. svz.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	740.9 mm.	9.0° C	sl. svz.	jasno	
	9. zvečer	741.9 mm.	4.4° C	sl. svz.	jasno	
19. marca	7. zjutraj	742.6 mm.	1.4° C	sl. svz.	jasno	0.00 mm.
	2. popol.	741.6 mm.	5.2° C	sl. svz.	jasno	
	9. zvečer	743.3 mm.	2.6° C	sl. svz.	obl.	
20. marca	7. zjutraj	743.9 mm.	2.0° C	brezv.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	744.2 mm.	7.0° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	745.8 mm.	4.0° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura 4.0°, 3.1° in 4.3°, za 0.5° näd, 0.5° pod in 0.4° nad normalom.

Dunajska borza

dne 21. marca t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	94.05	93.90
Srebrna renta	93.55	93.25
Zlata renta	110.70	110.70
5% marcna renta	102.80	102.80
Akcije narodne banke	984	958
Kreditne akcije	307.50	307
London	119.15	119.10
Srebro	—	—
Napol.	9.46	9.45 1/2
0. kr. cekini	5.62	5.60
Nemške marke	58.35	58.27 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	188 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	180 50
Ogerska zlata renta 4%	—	107 15
Ogerska papirna renta 5%	—	102
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	116
Kreditne srečke	100 gld.	187
Rudolfove srečke	10	22
Akcije anglo-avstr. banke	120	149
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	236

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest o smrti ljubljenege očeta, tasta in starega očeta, gospoda

Andreja Druškovič-a

hišnega in zemljiškega posestnika

kateri je danes zjutraj ob 6. uri v 66. letu svoje starosti nagloma umrl.

Truplo dragega pokojnika se bo v sredo, dne 23. marca, ob 4. uri popoldne v hiši žalosti, na Dunajski cesti št. 11, blagoslovilo in potem prepeljalo na pokopališče k sv. Krištofu ter položilo v rodbinsko rakev.

Svete maše zadušnice brale se bodo v mnogih cerkvah.

V Ljubljani, dne 21. marca 1892.

Andrej, Ignacij, Marija omož. Skale in Valentina Druškovič, otroci. — Minka Druškovič roj. Majzelj, sinaha. — Pavel Skale, zet. — Rejč in Marija Druškovič, Danica in Pavel Skale, unuka in unukinji. (308)

Tugepolni naznanjamo prežalostno vest, da je naš ljubljani sin in brat, blagorodni gospod

JANKO HAFNER

pristav c. kr. državne železnice

danes ob 5. uri zjutraj, po dolgi a mučni bolezni, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, v 26. letu svoje dšbe, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo dragega ranjkega bode v nedeljo dne 20. marca ob 3. uri popoldne iz Gospodske ulice št. 3 prepeljano v Škofjo Loko ter v ponedeljek ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, na Trgu št. 13, na pokopališče k večnemu počitku prenešeno.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v mnogih cerkvah.

Dragi ranjki bodi priporočen v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 19. marca 1892.

(300) Žalujoči ostali.

Dr. Friderika Lengiel-a Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, kateri teče iz breze, ako se navrti njeno deblo, je od pamtiveka znan kot najizvrstnejše lepotilo; ako se pa ta sok po predpisu izumitelja pripravi kemičnim potom kot balzam, zadobi pa čudovit učinek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali drugi deli polti, očijo se že drugi dan neznatne luskinje od polti, ki postane vsled tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale gube in kžave pike ter mu daje mladostno barvo; polti podleže beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žoltavost, ogerce, nosno rdečino, zajedee in druge nesnažnosti na polti. — Cena vreč z navodom vred gld. 1.50. (22—6,

Dr. Friderika Lengiel-a BENZOE-MILO.

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna naročila vsprejema W. Heun, Dunaj, X.

Potrtem srcom naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je Vsegamogočni našo iskreno ljubljeno soprogo, gospo

Marijo Stepic roj. Rus

po dolgi in mučni bolezni, prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, danes zjutraj ob 5. uri, v 54. letu svoje dšbe, k sebi v boljšo domovino poklical.

Pogreb bode v ponedeljek dne 21. t. m. do poludne ob 9. uri.

Sv. maše zadušnice služile se bodo v mnogih cerkvah.

Višnja gora, dne 19. sušca 1892.

(299) Žalujoči ostali.

Knjigovodjo

ali pa

korespondenta

vsprejme takoj večja tovarna. — Lepa pisava, zmožnost slovenskega in nemškega, v drugem slučaju tudi laškega jezika so potrebna. — Ponudbe naj se pošiljajo na upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (296—1)

Marsala Florio.

Najboljše italijansko desertno vino za slabotne, bolehe in okrevajoče.

Steklenica 1 gld.

Piccoli-jeva lekarna

„Pri angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Vnanja naročila se proti povzetju svote točno izvršujejo. (59—5)

Išče se

komptoirist

zajedno

knjigovodja

zmožen slovenskega in nemškega jezika, ki more takoj ustopiti. — Ponudbe, katerim je pridejati prepise spričeval in 5 kr. marko, naj se pošljejo upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (301—1)

Protin, revmatizem,

splošna oslabelost živcev, nevralgija, ischias, nervozna oslabelost želodca, glavobol, mrtnudnost, vrezsenost, bolečine v križu, hrbtina sušica, zapeček itd., proti vsem tem boleznim priporočajo prve medicinske avtoritete pre-skušeno (790—26)

c. kr. izklj. priv. galvano-električno

frotirno pripravo

katero lahko vsakdo sam uporablja.

Cena pripravi 12 gld. — Ilustr. brošure z navodilom in spričevali dobiti je zastoj od izumitelja:

Th. Biermanns-a

DUNAJ, I., Schulerstrasse 18.

V „Narodni Tiskarni“

se dobivajo:

Dijaški koledar

za leto 1891/92.

Cena 80 kr., po pošti 85 kr.

Skladni koledar

(Blook)

za leto 1892.

Cena 50 kr., po pošti 60 kr.

Stenski koledar

za leto 1892.

Cena 25 kr., po pošti 28 kr.

(297—2)

Odvetnik

DR. URBAN LEMEŽ

usoja si naznanjati, da je otvoril svojo

odvetniško pisarno v Slovenski Bistrici.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.